

Ein cyf/Our ref: MA/JJ/1145/23

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru

SeneddLJC@senedd.wales

25 Ebrill 2023

Annwyl Huw,

Llawer o ddiolch i chi ac aelodau'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad am ystyried y Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol (y Memorandwm gwreiddiol, y memorandwm diwygiedig a Memorandwm rhif 2) sy'n ymdrin â Bil Ffyniant Bro ac Adfywio'r DU (y Bil).

Rwy'n croesawu'r adroddiad a gyhoeddwyd gan y Pwyllgor ar 24 Chwefror ac yn nodi'ch cais am fy ymateb i'r argymhellion. Rwy'n ymddiheuro am yr oedi cyn rhoi'r ymateb hwnnw i chi.

Argymhelliad 1. Dylai'r Gweinidog gadarnhau a oes angen cydsyniad y Senedd ar gyfer y cymalau a nodwyd ym mharagraff 59 o'r Memorandwm diwygiedig ac, os nad oes ei angen, pam y mae gan Lywodraeth Cymru farn wahanol i Lywodraeth y DU.

Nid yw'r cymalau a nodwyd ym mharagraff 59 o'r Memorandwm diwygiedig yn 'ddarpariaeth berthnasol' am eu bod yn dod o dan yr eithriad a nodir yn Rheol Sefydlog 29.1(i). Hynny yw, eu bod yn ddiwygiadau deilliadol neu ganlyniadol (i'r sefyllfa deddfwriaethol bresennol) i sefyllfa a ddargedwir (yn yr achos hwn ddarpariaeth sy'n berthnasol mewn perthynas â Lloegr yn unig). O'r herwydd nid oes angen cydsyniad Senedd Cymru arnynt. Mae Llywodraeth y DU yn cytuno nad yw'r darpariaethau'n newid cymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru na chymhwysedd deddfwriaethol Senedd Cymru. Rwy'n ymddiheuro os yw eu cynnwys fel 'gwelliannau eraill' ym mharagraff 59 o'r Memorandwm diwygiedig wedi achosi dryswch.

Argymhelliad 2. Dylai'r Gweinidog esbonio pam y mae'n ceisio diwygiadau i'r Bil i geisio pwerau gweithredol i Weinidogion Cymru mewn perthynas â chynllunio darpariaethau data ac adroddiadau canlyniadau amgylcheddol, yn hytrach na negodi bod y darpariaethau hynny'n gymwys i Loegr yn unig.

Rwyf eisoes wedi nodi y gallai'r darpariaethau mewn perthynas â'r darpariaethau data cynllunio ac adroddiadau canlyniadau amgylcheddol fod yn fuddiol, ac roeddwn yn agored i'm darbwyllo o ran eu cymhwyso yng Nghymru.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Rwy'n dal o'r farn honno. Mae'r sefyllfa o ran yr Asesiad Effaith Amgylcheddol (EIA) yng Nghymru yn un gymhleth iawn, gyda Chyfarwyddbau perthnasol yr UE sy'n llywodraethu'r maes hwn yn cael eu rhoi ar waith trwy ystod gymhleth o wahanol brosesau, gan gynnwys deddfwriaeth sylfaenol ac Offerynnau Statudol a wnaed o dan adran 2(2) o Ddeddf Cymunedau Ewropeaidd 1972 (ECA) ar gyfer Cymru a Lloegr, neu Gymru'n unig, ac o dan y pwerau presennol, megis adran 71A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (y TCPA). Mae'r system yn gymhleth gan fod yr EIA yn rhychwantu nifer fawr iawn o feysydd polisi, yn amrywio o gynllunio, dŵr, y môr i amaethyddiaeth a thrafnidiaeth. Yn bwysicach fyth dyw'r deddfwriaeth ddim yn gallu addasu i amgylchiadau sy'n newid gan nad oes gan y mwyafrif o'r meysydd polisi hyn deddfwriaeth sylfaenol i allu eu diwygio yn y dyfodol. Felly, yr hyn sydd gennym yw'r hyn sydd gennym. Mae'n werth nodi hefyd y gallai fod rhai pwerau i gadw a chymhathu cyfraith yr UE a ddargadwyd mewn meysydd datganoledig drwy'r pwerau ym Mesur Cyfraith yr UE a Ddargedwir (Diwygio a Dirymu) Llywodraeth y DU. Fodd bynnag, mae'r pwerau hyn yn gymhleth ac yn gyfyngedig o ran cwmpas ac amser, ac efallai na fyddant yn rhoi'r gallu i ddiwygio'r pwerau sy'n dod i ben. Mae'r Bil yn mynd rhagddo trwy Senedd y DU ar hyn o bryd a gallai newid.

Er ei bod yn amlwg bod mwyafrif y meysydd polisi o fewn cymhwysedd datganoledig, mae agweddau eraill ar y drefn EIA bresennol yn ymwneud â materion a ddargadwyd ac sydd felly i'w trin gan Lywodraeth y DU ar lefel Cymru a Lloegr, er enghraifft prosiectau seilwaith o bwys cenedlaethol ac i ddiogelwch y wlad. Pe bai Mesur Senedd Cymru yn ceisio gwneud darpariaeth o'r fath, byddai angen ystyried i ba raddau yr ymdrinnid â'r mater fel un wedi'i ddargadw.

Ar sail hyn mae fy swyddogion wedi bod yn trafod â Llywodraeth y DU ynghylch beth sydd angen ei wneud i wneud y darpariaethau'n dderbyniol ac iddynt ddod â buddion i Gymru. Wrth gwrs, pe na cheid y buddion hynny, byddwn yn ceisio sicrhau bod y darpariaethau'n gymwys i Loegr yn unig.

Argymhelliad 3. Dylai'r Gweinidog egluro a fyddai'n bosibl i Lywodraeth Cymru gyflwyno ei Bil ei hun sy'n cynnwys cynllunio darpariaethau data a/neu adroddiadau canlyniadau amgylcheddol ac, os na fyddai'n bosibl, beth yw'r rhwystrau i ddull o'r fath.

Byddai Llywodraeth Cymru yn gallu cyflwyno deddfwriaeth sylfaenol yn cynnwys darpariaethau data cynllunio ac / neu adroddiadau canlyniadau amgylcheddol.

Cyhoeddir y rhaglen deddfwriaethol yn unol â datganiad Prif Weinidog Cymru. Mae'r Cwnsler Cyffredinol wedi cyhoeddi rhaglen hefyd i wella hygyrchedd Cyfraith Cymru. O dan y rhaglenni hyn, rydym ar hyn o bryd yn bwrw yn ein blaenau â'r Bil Cydsynio Seilwaith a'r Bil Cydgrynhoi Cynllunio. Mae'r Bil Cydsynio Seilwaith yn gul iawn o ran ei gwmpas ac yn ymdrin yn unig â symleiddio'r broses gydsynio ar gyfer mathau penodedig o seilwaith mawr ar y môr ac felly ni allai gynnwys newidiadau ar draws cymaint o wahanol feysydd polisi. Mae'r Bil Cydgrynhoi Cynllunio yn cydgrynhoi deddfwriaeth o dan gyloch gwaith rheol sefydlog 26C yn unig, felly ni all hwnnw chwaith gynnwys y darpariaethau hyn.

Argymhelliad 4. Dylai'r Gweinidog ddarparu diweddariad ynghylch pwy, yng Nghymru, y mae Llywodraeth Cymru yn ystyried y gallai fod yn 'awdurdod cynllunio perthnasol' at ddibenion Pennod 1 o Ran 3 o'r Bil.

Bydd y diffiniad o 'awdurdod cynllunio perthnasol' yn gymwys mewn dwy sefyllfa yng Nghymru. Mae'r gyntaf yn ymwneud â materion sydd heb eu datganoli. Gallai rheoliadau sy'n effeithio ar ddata cynllunio, a wneir o dan ddarpariaethau'r Bil, gael eu cymhwyso i awdurdodau cynllunio lleol a Chyfoeth Naturiol Cymru wrth iddynt ymgymryd â'u rôl ymgynghorol, gan ymateb i Brosiectau Seilwaith o Bwys Cenedlaethol o dan Ddeddf Cynllunio 2008.

Yr ail sefyllfa y byddai 'awdurdod cynllunio perthnasol' yn berthnasol iddi yw'r awdurdodau cyhoeddus sydd â swyddogaethau o dan Ran 5 o'r Bil pan gâi ei gyflwyno (Rhan 6 bellach). Gall swyddogaethau olygu naill ai paratoi Adroddiadau Canlyniadau Amgylcheddol (EORs), cyfrannu at adroddiadau o'r fath neu eu hystyried ochr yn ochr â chais am ganiatâd, cydsyniad neu gymeradwyaeth arall.

Cynigir paratoi EORs yn lle'r Asesiad Effaith Amgylcheddol (EIA) a'r Asesiad Amgylcheddol Strategol (SEA). Wrth i Gymal 120 o'r Bil (fel y'i cyflwynwyd) geisio atal glastwreiddio'r amddiffyniad amgylcheddol, rhagwelir y byddai rheoliadau a wneir gan yr Ysgrifennydd Gwladol i ddiffinio pa awdurdodau cyhoeddus sydd â swyddogaethau o dan y drefn newydd yn adlewyrchu'r awdurdodau hynny sy'n ymwneud â hyn ar hyn o bryd.

Ar draws y rhan fwyaf o'r sectorau y mae EIAau yn cael eu defnyddio, daw Cyfoeth Naturiol Cymru a Gweinidogion Cymru o dan y diffiniad o 'awdurdod cynllunio perthnasol'. Byddai awdurdodau lleol ac awdurdodau'r parciau cenedlaethol, byrddau draenio mewnol, awdurdodau harbwr a chynghorau cymuned hefyd yn dod o dan y diffiniad.

Yr awdurdodau cyhoeddus sy'n defnyddio SEAau ar hyn o bryd ac felly debygol o gael eu diffinio fel 'awdurdodau cynllunio perthnasol' yw'r rheini sy'n paratoi cynlluniau a rhaglenni perthnasol. Y cynlluniau a rhaglenni hyn sy'n gosod y fframwaith ar gyfer cydsynio prosiectau datblygu yn y dyfodol mewn nifer o feysydd polisi: amaethyddiaeth; coedwigaeth; pysgodfeydd; egni; diwydiant; cludiant; rheoli gwastraff; rheoli dŵr; telathrebu; twristiaeth; cynllunio gwlad a thref; a defnydd tir.

Argymhelliad 5. Dylai'r Gweinidog egluro beth a olygir gan y frawddeg "Byddwn yn gweithio gyda Llywodraeth y DU i sicrhau bod yr holl ddeddfwriaeth berthnasol i Gymru yn unig hefyd yn cael ei chynnwys" ym mharagraff 13.1 o'i llythyr ar 25 Tachwedd 2022. Wrth wneud hynny, dylai esbonio effaith ymarferol y newid mae'n ymddangos y mae'n ei geisio i gymal 130 o'r Bil (fel y'i cyflwynwyd)

Mae cymal 130 fel y'i cyflwynwyd (cymal 152 bellach) yn diffinio'r ddeddfwriaeth asesu amgylcheddol bresennol sy'n trosi neu'n ymgorffori'r Cyfarwyddebau SEA ac EIA. Mae Cymal 127 fel y'i cyflwynwyd (cymal 149 bellach) yn sicrhau bod deddfwriaeth EOR a wneir o dan y rhan hon yn gallu rhyngweithio â'r ddeddfwriaeth asesu amgylcheddol bresennol, yn ogystal â chyda'r Rheoliadau Cynefinoedd sy'n destun y cymalau atal glastwreiddio. Mae cymal 120 fel y'i cyflwynwyd (cymal 142 bellach) yn ei gwneud yn bosib gwneud rheoliadau os yw'n fodlon na fydd gwneud y rheoliadau hynny'n arwain at gyfraith amgylcheddol sy'n darparu lefel gyffredinol o amddiffyniad amgylcheddol sy'n llai na'r hyn a ddarperir gan gyfraith amgylcheddol adeg pasio'r Ddeddf hon.

Gan fod y darpariaethau'n ceisio peidio â glastwreiddio'r gyfraith bresennol, fe'i ystyrir yn bwysig bod lefel diogelu'r amgylchedd a geir gan gyfraith Cymru yn cael ei chynnal. Gwneid hynny drwy sicrhau bod cymal 130 o'r Bil (fel y'i cyflwynwyd) yn cyfeirio at hynny.

Argymhelliad 6. Dylai'r Gweinidog egluro a yw wedi ceisio gwrthdroi'r ddarpariaeth yng nghymal 128(2) (fel y'i cyflwynwyd) yn hepgor adran 71A o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, sy'n cynnwys pŵer gweithredol presennol Gweinidogion Cymru i wneud darpariaeth mewn cysylltiad ag ystyried effeithiau amgylcheddol tebygol datblygiad arfaethedig. Os nad yw'n gwneud hynny, dylai'r Gweinidog esbonio'r rhesymau pam.

Yn unol â'r ymateb i argymhelliad 2, os na fyddai'r cynigion yn dod â buddion i Gymru, byddaf am ofyn bod y darpariaethau'n gymwys i Loegr yn unig.

Argymhelliad 7. Dylai'r Gweinidog ddatgan a fydd cymal 112 (fel y'i cyflwynwyd) a gwelliant NC60 (Pleidleisiau strydoedd: ardoll seilwaith cymunedol) yn cael effaith ar waith drafftio'r Bil Cydgrynhoi ar gyfraith cynllunio yr ydym yn ymwybodol bod Llywodraeth Cymru yn paratoi i'w chyflwyno i'r Senedd.

Mae'r cymalau hyn yn gwneud gwelliannau cyfreithiol technegol ac esboniadol yn unig. Bydd y Bil Cydgrynhoi Cynllunio sydd ar ddod yn cydgrynhoi'r gyfraith sy'n effeithio ar Gymru adeg ei gyflwyno. Os yw cymal 112 (fel y'i cyflwynwyd) a gwelliant NC60 (Pleidleisiau stryd: ardoll seilwaith cymunedol) wedi'u cynnwys yn y Bil pan gaiff y cydsyniad Brenhinol, rhagwelir y cânt eu hymgorffori yn ein Bil Cydgrynhoi Cynllunio.

Argymhelliad 8. Dylai'r Gweinidog roi diweddariad i'r Pwyllgor ynghylch ei negodiadau â Llywodraeth y DU ynghylch holl ddarpariaethau'r Bil y mae'n argymhell gwrthod cydsyniad ar eu cyfer

Ysgrifennais at Dehenna Davison AS y Gweinidog Ffyniant Bro ar 19 Rhagfyr i esbonio fy marn gadarn o ran Rhan 1 y gallai unrhyw weithredu i gyflawni'r amcanion hyn amharu'n arwyddocaol ar amcanion polisi Llywodraeth Cymru. Roedd fy llythyr yn cynnwys hefyd gais i drafod y materion yn bersonol. Derbyniwyd y cais hwn a daeth y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol i gyfarfod ar 22 Mawrth lle ailadroddodd ein gwrthwynebiad i'r darpariaethau.

Er ein bod wedi argymhell peidio â chydsynio'r darpariaethau sy'n ymwneud â data cynllunio ac EOR ym Mhennod 1 o Ran 3 a Rhan 5 (Rhan 6 bellach) yn y drefn honno, rydym wedi bod yn gyson â Llywodraeth y DU y byddem yn ail-ystyried ein safbwynt pe bai pwerau gwneud rheoleiddio cyfatebol yn cael eu cynnig i Weinidogion Cymru. Hynny oherwydd y gallai hynny symleiddio gweithdrefnau cydsynio ar gyfer amrywiaeth o brosiectau. Ond heb weld y drafft manwl ni fu'n bosibl ystyried a fyddai'r darpariaethau'n briodol i Gymru.

Wrth eu cyflwyno, cafodd y darpariaethau o ran y data cynllunio ac EOR eu drafftio fel pwerau gwneud rheoliadau i'r Ysgrifennydd Gwladol yn unig, gydag amod i ymgynghori â Gweinidogion Cymru. Nid yw hyn yn rhoi unrhyw amddiffyniad cyfansoddiadol, a dyna'r rheswm dros fy argymhelliad. Ers hynny mae Llywodraeth y DU wedi darparu cymalau drafft sy'n cynnig pwerau gwneud rheoliadau i'r Ysgrifennydd Gwladol ac i Weinidogion Cymru. Cynigir arfer y pwerau hyn ar y cyd hefyd. Ond mae'r Ysgrifennydd Gwladol yn cadw'r pŵer cyfyngedig i wneud darpariaeth mewn meysydd datganoledig, ar ôl ymgynghori â Gweinidogion Cymru. Nid yw'r cymalau drafft arfaethedig wedi'u gosod yn ffurfiol. Mae'r cymalau drafft yn parhau'n annerbyniol gan nad ydynt chwaith yn darparu digon o amddiffyniad cyfansoddiadol ac nid ydynt yn cadw at egwyddorion y Cabinet ar bwerau cydredol. Yn y cyfarfod ar y 22 Mawrth, cynigiwyd testun drafft sy'n darparu ar gyfer pwerau cyfatebol, ond nid yw wedi'i dderbyn eto.

Yn gywir,

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change